

(www.strategy.bg)

Проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 19.04.2016 г. - 02.05.2016 г. Неактивна

Номер на консултация: #2013-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип носител: Национално

Основни предложения в наредбата се състоят в следното:

В параграф 4, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове е регламентирано, че безвъзмездната финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ПРСР) се предоставя при условията и по реда на този закон, доколкото друго не е предвидено в Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.) и Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ, L 347/549 от 20 декември 2013 г.), в Закона за подпомагане на земеделските производители или в акт по неговото прилагане.

В ПРСР и чл. 9а от ЗПЗП е предвидено правоотношенията свързани с прилагането на мерките от ПРСР да се регламентирант с наредби. В тази връзка тематична работна група подготви настоящият нормативен акт.

В проекта на наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. В проектът на наредба са регламентирани: допустимите за подпомагане кандидати, допустимите за подпомагане дейности, размерът на финансовата помощ, условията за допустимост към проектите и критерии за подбор, редът за одобрение на заявленията за подпомагане и редът за изплащане на помощта.

Цели на подмярката и допустими дейности:

Подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от ПРСР има за цел икономическо развитие и укрепване на малките земеделски стопанства в устойчиви и жизнеспособни единици. По подмярката ще се подпомагат проекти, които допринасят за постигане на целта и.

По подмярката се предоставя финансова помощ, която може да се изразходва за инвестиции и текущи разходи, необходими за постигане на целите, определени в бизнес плана.

Допустими за подпомагане кандидати и териториален обхват:

Подпомагат се проекти, представени от физически лица, еднолични търговци (ЕТ), ЕООД или ООД, регистрирани по Търговския закон, кооперации регистрирани по Закона за кооперациите.

По подмярката се подпомагат проекти, които се осъществяват на територията на на Република България.

Финансови условия:

Помощта, която се предоставя по тази подмярка е в размер на 15 000 евро и представлява плащане на два транша.

Първо плащане в размер на 10 000 евро след одобрението на заявлението за подпомагане.

Второ плащане в размер на 5 000 евро след проверка на изпълнението на бизнес плана.

Приоритет по мярката се предоставя за:

Приоритет ще бъде даден на проекти на земеделски стопани, които:

1. към момента на подаване на заявлението за подпомагане имат регистрирани животновъдни обекти и отглеждат животни;
2. отглеждат култури в сектор "Плодове и зеленчуци", и/или сектор „Етерично-маслени култури“ ;
3. притежават стопанства, преминали към биологично производство на земеделски продукти и храни по смисъла на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007

г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) 2092/91 (ОВ L 189/1 от 20 юли 2007 г.) (Регламент (ЕО) № 834/2007);

4. притежават земеделско стопанство, разположено изцяло в планински район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват (приета с ПМС №30 ОТ 15.02.2008 г.; ДВ, бр. 20 от 2008 г.).

Критериите за подбор и тяхната тежест ще бъдат определени от Комитета за наблюдение на ПРСР на заседание, което ще се проведе през месец февруари 2016 г.

Разпоредбите на проекта на наредба се основават на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" от ПРСР и на разпоредбите на правото на ЕС. В проекта на наредба са включени и разпоредби, гарантиращи предоставяне на финансова помощ за обосновани разходи, и минимизиращи риска от създаване на изкуствени условия за заобикаляне на правилата.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на наредбата:

Проектът не предвижда разходването на допълнителни средства от бюджета на Министерство на земеделието и храните. Финансовите средства ще бъдат предвидени в сметката за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ - Разплащателна агенция.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните - <https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на доклад от заместник-министъра на земеделието и храните г-н Васил Грудев - вер. 1.0 | 19.04.2016](#)

[Проект на Наредба - вер. 1.0 | 19.04.2016](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: милен наумов (29.04.2016 09:11)

планинска мярка 6.3

Предлагам за да е сигурно, че никой друг няма да се класира, за планинските райони да се дават 20 точки.

А иначе, редно е на планинските райони да им се даде предимство, спор няма, но не да реже през кръста всички останали, все едно извън планинските райони нещата се случват от самосебе си.

Още по правилно е за определени дейности, които са характерни за планинските райони, наистина да се стимулират с повече точки, а не да се създават изкуствени стопанства, които да печелят.

Автор: БАКЕП (28.04.2016 15:24)

Коментари по проект на Наредба за прилагане на подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки

чл.5, ал.12, т. 3 Документи доказващи правно основание за ползване на имотите, на които е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД (годишна данъчна декларация) за предходната календарна година от годината на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал.

2 от Закона за подпомагане на земеделските производители и чл. 376 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи

Изискването за спазване на чл.376 от ЗПЗП ограничава земеделските стопани, които са наели земя след 31.07.2015 г. /от Държавния поземлен фонд, Общинския поземлен фонд, физически лица/, извършвали са земеделска дейност и са генерирали приходи за предходната година, тъй като няма как да са подали декларация в указания срок. В същото време за животновъдните обекти се взема предвид цялата календарна година.

От друга страна това изискване важи само за земеделските земи.

И следователно ако си отглеждал земеделски култури в дворни места и имоти в урбанизирана територия и си генерирал приходи би следвало да ти ги признаят за доход от земеделска дейност.

Налице е несправедливост/неравнопоставеност между стопаните, генерирали приходи от култури отглеждани на земеделска земя и тези, генерирали приходи от земя в урбанизирана територия.

чл.5, ал.12, т. 4 За приходи сформирани от продажба на земеделски продукти от животновъдство се изисква удостоверение за регистрация на животновъден обект валидно за предходната календарна година от годината на кандидатстване.

Ако се отглеждат **до 250 броя** кокошки-носачки не се регистрира животновъден обект.

Би следвало да се проверява в системата на ветеринарите дали земеделският стопанин е имал животни на негово име, а не животновъден обект, защото има случаи, в които стопанинът отглежда животни, но животновъдният обект е на друго лице.

От Приложение №7 към чл. 19, ал. 1, т.1 е видно, че от приоритетите отпадат птиците като група. Ако има проблеми с пълпъдъците, не е редно цялата група да се премахва. Какво става с пуйките, кокошките, щраусите, гъските и патиците?

Ако има проблеми със зайци и пълпъдъци нека има по-строг контрол, но има хора които си отглеждат животните съвестно. Стопанствата с тези животни обречени ли са?

В „Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства“

За Млечни крави и биволици за бр. Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) - 2 076 лв.

За Крави от месодайни породи за бр. Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) - 386 лв.

За сравнение

Зайкини — майки за бр. Показател за СПО (лв./дка; лв./глава) - 293 лв. почти колкото една крава от месодайни породи.

Колко голяма е разликата в отглеждането на млечна и месодайна крава, че е толкова голяма разликата в СПО?

В планинските райони броят на отглежданите животни варира в границите между 3 и 6-7 говеда. Предходната година се ограничиха малките стопанства, като можеха да декларират субсидии по следния начин: имаха право да декларират над 5 бр. крави за месо и над 10 бр. крави за мляко. Така всички малки стопанства, за да получат субсидия, декларираха кравите като месодайни. Продават мляко без документи. И тези стопанства и млекопреработвателите са в сивия сектор с тези количества, които не са малко.

На практика тези стопанства са извън обхвата на подпомагане по подмярка 6.3.

Автор: Благой Паев (28.04.2016 12:35)

Отново за регистрацията на ЗП

6.3 въобще не е стартова помощ. Ако беше такава нямаше да търсят 33% доход от земеделие. Убеден съм в това, че регистрацията като ЗП дава повече права, отколкото задължения.

Perichond го каза изключително ясно и точно. Цитирам: Според Наредба №3 за регистрация на З.П.-чл.3 "На регистрация подлежат ЮЛ, ЕТ, Ф.Л. навършили 18 години, които стопанисват земеделска земя, и/или осъществяват производство на земеделска продукция" Което ще рече - щом декларираш доход от земеделска дейност, значи или стопанисваш земя или произвеждаш, което значи, **ЧЕ ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТРЯБВА ОЩЕ ПРЕЗ МИНАЛАТА ГОДИНА КАНДИДАТА ПО 6.3 ДА Е РЕГИСТРИРАН КАТО З.П.**

Парадокса е в това, че З.П. настояват да се спазва наредба, писана от МЗХ, а пишещите наредбата за кандидатстване по мярка 6.3 не желаят да бъде спазена!?

Автор: hristo ivanov (28.04.2016 12:03)

Реплика Регистрация на ЗП - от кога!!!

Здравейте, аз не мисля, че регистриран земеделски стопанин го прави повече земеделец от не регистриран. Не виждам какво ви притеснява това, всяка година има нови хора които решават да се занимават с земеделие защо да се дискриминират ако те наистина са земеделци, ти участваш с някакво СПО и той участва, никаде не пише, че новорегистрираните получават предимство.

По данни 50000 отговарят по 6.3 от тях 15000 са близко до 7-8000 СПО тях как ще спрете да кандидатстват разбирам, че колкото повече изисквания толкова по-малко кандидати, защото парите са малко. Аз не мисля, че проблема е в тазгодишните земеделци и защо смятате, че ще има такива и да има те няма да са заплаха, а пак всеки допълнителен лев влезнал хазната е добре дошъл, дори бил той да е изкуствено създаден. И само да кажа някой да не си помисли, че не сам бил регистриран земеделец не, не е така.

Проблема идва от безумните точки които ще се дават за планински район.

Защото, няма никаква равнопоставеност между проектите, само в Смолян са 3-4 хиляди които имат по 4-5 крави и 10-15 дка картофи които ги изстрелват автоматично над заветните 28 точки които би получил земеделеца роден в непланински район. Това е все едно, боксьор от тежка категория да излезе на ринга срещу боксьор от лека, мисля, че е ясно кой ще спечели преди мача да е започнал. Нищо против нямам планинарите, но така създадените бонуси ми навяват мисли, че някои крагове имат голямо лоби в експертите които правят наредбата и дарпат чергата към свои хора.

Аз предлагам да се разделят проектите по области и всяка област да си има свой ранкинг.

Така ще бъде най-честно и ще има еднакво развитие в страната, и да не се стига до преименуване на мярката както колежата е писал по горе в коментарите.

Автор: Боби Коков (28.04.2016 11:05)

друга интрига

Това че не си бил регистриран ЗП преходната година, какво означава? Че си бил в сивата икономика и не си плащал данък за продадената продукция ли? Ако е било така, сега е момента да излязат на светло. Нормално е да кандидатстват и новорегистрираните ЗП. Все пак това нали е "Стартова" помощ. От една страна стимул за нерегистрираните ЗП да се регистрират, да увеличат дейността си, да имат правата и задълженията на ЗП.

Преди да имате претенции за приоритетите които се полагат на ЗП от необлагодетелстваните райони замислихте ли се или въобще имате ли представа какви са условията за земеделие там? И най-малката помощ за тях е от

значение.

Автор: Павлинка Дякова (27.04.2016 15:14)

Уточнение за двойно финансиране

Ще се смята ли за двойно финансиране закупуването на кошери и отводни по Националната пчеларска програма по отношение на :

1. **Постигане на специфичните цели-т.3** "Подобрена механизация на стопанството чрез закупуване на селскостопанска техника, машини, съоръжения и **оборудване** за нуждите на земеделското стопанство - минимални разходи с левовата равностойност на 2 000 евро"- (кошерите като оборудване) и

2. Увеличаване на СПО било с 20% или с 2000 СПО със закупени отводки по НПП.

Автор: Димитър Иванов (26.04.2016 22:55)

ИНТРИГА

Моите уважения към експертите изготвили проекта за наредба. Работата им е по предварително изготвена рамка и според мен са се справили много добре. Искам да направя конкретно предложение, което може да бъде прието единствено от политическото ръководство на министерството. Очевадно е, че при класиране безапелационни победители ще бъдат "планинци" , "био" и др. подобни производители.

С две думи, за да се внесе някакъв съзтезателне елемент, моля намалете даваните огромен брой точки на стопанствата в кавички и примерно дайте точки на участници с образование, било висше, било средно в направление земеделие или животновъдство.

Автор: Даниела Георгиева (26.04.2016 17:39)

Променете някои точки от наредбата!!!

Би следвало да се помисли за евентуална възможна промяна на бизнес плана. 5 годишният срок за бизнес план е доста дълъг период, в който едва ли може да се предвиди конюктурата на пазара. Бизнес средата в Бг е толкова динамична, че едва ли някой може да предвиди за 5 години да отглежда едни и същи животни или култури. Ако отглеждам кокошкш носачки и на втората година пазара от се наводни с яйца на 5 ст. внос примерно от Полша, аз трябва ли да продължавам още 4 години да съм на загуба, само и само да спазя бизнес плана си. Нали програмата е за подпомагане и да се стабилизира малкото стопанство, но с това изискване от наредбата, аз ще трябва да затворя стопанството си и да плащам на всичко отгоре неустойки.

Би следвало тази програма да се отнася само за ЗП, които са били регистрирани през предходната стопанска година. Новорегистрираните ЗП да кандидатстват през следващият прием.

И отново неравнопоставеност с тези планински райони. За Био-то е ясно, но точките за планинските райони са много, и няма смисъл да се кандидатства, ако не си в такъв район.

Автор: Христо Иванов (25.04.2016 14:15)

Препъни камъни по подмярка 6.3

Добър ден,

Колеги, препъни камъка по подмярка 6.3 е чл.5 , ал.12 т. 3 от проекта на Наредба.

Може ли някой да ми обясни как тълкува чл.5 , ал.12 т. 3 от проекта на Наредба по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства” от мярка 6 „Развитие на стопанства и

предприятия” по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. , а именно документите доказващи правното основание за ползване на имотите, на които е произведена селскостопанската продукция, чрез чиято реализация са сформирани приходите/доходите в ГДД (годишна данъчна декларация) за предходната календарна

година от годината на кандидатстване, съгласно чл. 41, ал. 2 от Закона за подпомагане

на земеделските производители и чл. 37б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.
За чл.41, ал 2 от ЗПЗП е ясно , но за чл. 37б от ЗСПЗЗ – ще се изискват ли декларации за имоти, които не са предмет на споразумения по чл.37в от ЗСПЗЗ (например трайни насаждения) ? А за имоти в регулация ?

Благодаря !

Автор: Благой Паев (22.04.2016 18:31)

Внимание! Проектът на Наредбата предполага към няколко тълкувания.

Самата наредба сама по себе си поставя много въпроси, на които не може да се отговори еднозначно дори от компетентни консултанти. Например Раздел II, член (12), т.3 - за документите, доказващи правно основание за ползване на земята, чрез която се генерират въпросните 33% доход от земедие от 2015г. Аз имам документ, доказващ правното ми основание да ползвам дворно място в регулация на населеното място, в което живея, но не съм го регистрирал в ОСЗ съгласно чл-37б от Закона за собствеността и ползването на ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ земи, защото земята не е земеделска. Как се тълкува това положение? Преминаваме на раздел 4, чл17, ал 1 -

След сключване на договора за предоставяне на финансова помощ не се допуска промяна в бизнес плана, свързана със замяна на заложените за отглеждане животни (с изключение на подмяна/замяна на един вид дребен

рогат добитък с друг вид такъв) и/или основни земеделски култури, с изключение на преминаване от един вид едногодишни култури в друг вид едногодишни/многогодишни култури и/или от един вид трайни насаждения в друг вид трайни насаждения със същия размер СПО на единица площ. Какво означава това? **Че нямам право по никакъв начин да променям стопанството, с което съставлявам конкретното СПО, с което кандидатствам?** И съм длъжен да го поддържам такова до края? Например към момента на кандидатаване имам х-дка костилкови овощни и 3дка зеле? И съм длъжен през 5-те години да поддържам 3-дка зеленчуци със същото СПО? Може пък да имам желание тези 3дка след реализацията на зелето да заема отново с овощни, които имат даже по-висок СПО. **Или пък означава, че нямам право да променям /освен категорично посочените/ култури, с които ще постигна в бъдеще 2000 СПО разрастване на стопанството?** Вие пишете не се допуска промяна в бизнес плана, извинете - бизнес плана включва актуалното стопанство и това, което се прогнозира. Вие кое визирате, първото, второто или и двете?

Съжалявам за многословието, но то иде, за да покаже, че върху наредбата трябва да се помисли и да претърпи такива корекции, които да дават възможност за категорично тълкуване. Освен това кандидатите трябва да са напълно неясно с изискванията, най-малкото, за да са сигурни, че могат да ги изпълнят. Иначе са /сте/ уязвими!

Автор: Павлинка Дякова (21.04.2016 22:21)

За регистрацията на З.П и санкции и за администрацията

Напълно подкрепям мнението на колегите. По отношение на изискването за дата на регистрацията като З.П. ще цитирам Наредба №3 , която е писана от МЗХ.

Според Наредба №3 за регистрацията на З.П.-чл.3 "На регистрацията подлежат ЮЛ, ЕТ, Ф.Л. навършили 18 години, които стопанисват земеделска земя,и/или осъществяват производство на земеделска продукция" Коего ще рече -щом декларираш доход от земеделска дейност, значи или стопанисваш земя или произвеждаш, което значи , **ЧЕ ЗА ДЪЛЖИТЕЛНО ТРЯБВА ОЩЕ ПРЕЗ МИНАЛАТА ГОДИНА КАНДИДАТАПО 6.3 ДА Е РЕГИСТРИРАН КАТО З.П.**

Парадокса е в това, че З.П. настояват да се спазва наредба ,писана от МЗХ, а пишешите наредбата за кандидатаване по мярка 6.3 не желаят да бъде спазена!?

Не е редно да се прави "copy-paste" от наредби за големи З.П., защото спецификата на малките З.П. е различна от стопанствата на големите(все пак 2000 СПО са 2 крави!)

Бих искала да се запише в наредбата каква ще бъде санкцията и за неспазване на сроковете от администрацията, защото досега по нито една мярка никакви срокове не се спазват .Времето за З.П. не е разтегливо понятие, защото има подходящо време да се сее, да цъфти и върже плод продукцията както и съответната цикличност при животновъдите.

Автор: Недялко Дочев (21.04.2016 18:01)

Имат ли шанс "приоритетните" сектори въобще ?

Поставени по този начин, точките давани за планински райони и биологични производства напълно обезсмислят кандидатаването на други ЗП от "приоритетните" сектори.

Вариантите както аз ги виждам са два: или намаляване на точките за планински райони и биологични стопанства, или преименуване на мярката в нещо като "Развитие на стопанствата в планинските райони с приоритет към биологични производства", за да може да отговаря на действителната ситуация заложена в наредбата.

Въпросът който колегата преди мен е засегнал също е много интересен, а по-точно за правото да кандидатстват на хора които са се регистрирали април месец тази година и са си платили данъците за миналата. Логично ли е да имат право на мярката, при положение че миналата година не са упражнявали дейност, от гледна точка на министерство на земеделието. Т.е. не са били регистрирани ЗП. Уж мярката не е за нови, а за вече действащи стопанства, всъщност обаче се прави точно обратното. По тази идея предлагам право да имат стопани които са били регистрирани ЗП поне от миналата стопанска година.

Автор: Павлинка Дякова (20.04.2016 15:28)

Що е то малко земеделско стопанство и има ли шанс за развитие

Ето какъв анализ е направен на малките стопанства в самата мярка:

"Тематичната подпрограма, е 85 770, което е **23,2%** от всички стопанства в България. **Почти всички малки стопанства развиват дейност като физически лица или еднолични търговци**, като има само 520 стопанства, които са юридически лица. **От всички малки стопанства, 69,3% са с размер до 3 999 евро**, а останалите 30,7% имат размер от 4 000 до 7 999 евро."

Почти 70% от стопанствата са между 2000 и 3999 евро СПО.

Според критериите за оценка стопанствоВ ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ с 2000 евро СПО ще получи $2000 \times 0,033 = 6,6$ точки

Посмъртно този приоритет не му дава възможност да се класира въобще!

Господа експерти, моля да си проверите още веднъж сметките.

Автор: Благой Паев (20.04.2016 15:18)

Регистрация на ЗП - от кога!!!

Напълно съм съгласен с мнението на perichond. Добре е и да се помисли и върху въпроса от кога датира регистрацията на земеделския производител. Нали все пак 6.3 е подмярка за работещи дребни стопанства. А безспорният начин да докажеш, че си работещ /освен разбира се 33% доказан доход от земеделие в ГДД/, е да си бил регистриран ЗП в периода, в който си добил този доход. Логично е, че щом си

